



KVINNOHISTORIA

*Sara (f. 1988)
uppvuxen på Söder-
malm i Stockholm.
Numera boende
på Holmön*

Holmökvinnor

– 13 livsöden på en ö i Norra Kvarken

Birgitta Fritzdatter

Skärgårdslivet skildras ofta ur männens perspektiv eftersom man kopplar samman livet på en ö med havet, båtar och fiske som av tradition varit männens område. Men inget samhälle fungerar utan samspel mellan alla som bor där. Och kanske speciellt på en ö som har en naturlig avgränsning mot omvärlden. I en utställning på Holmöns hembygdsgård sommaren 2019 berättades därför om 13 olika kvinnor som får representera livet på ön med dess förutsättningar i dåtid och nutid. Om de kvinnor som gått ur tiden har nära släktingar intervjuats och foton lånats ut.

De yngre kvinnorna har berättat själva.

Kvinnorna i artikeln är födda mellan 1858 och 1997. Tillsammans ger de en bild av kvinnors liv på Holmön under mer än 160 år.



Margareta Sofia Olofsdotter, gift Holmgren (1858–1950)

Margareta föddes på Holmön för 160 år sedan i familjen Olovsson på Holmön med rötter på ön till 1500-talet. Hon var farmor till Elise Tegström som bor och verkar på ön idag och själv är farmor till flera vuxna barnbarn. Margareta gifte sig 21 år gammal med Erik August Holmgren och fick elva barn med honom mellan åren 1880–1897. Sonen Erik född 1886 dog samma år och det sista barnet, Konrad, dog bara 2 mån gammal. Dottern Lina, född 1890 var förlamad och helt beroende av sin mamma hela livet.

Familjen bodde i Holmö centrala by, mitt emot skolan, fram till 1906 där traditionellt jordbruk bedrevs. Det laga skiftet som genomfördes på Holmön i början av 1900-talet innebar att den stora familjen då flyttade till Myrorna. Man tog bagarstugan med sig och delar av bostadshuset, som var vanligt vid den tiden, men byggde också det stora hus som varit i familjens ägo fram till 2017. Ny mark bröts för jordbruket på det nya skiftet och traditionell hushållning bedrevs tillsammans med fiske och jakt. Man kan bara ana vilket arbete det innebar med den stora familjen och allt arbete på gården utan bekvämligheter.

Äldsta sonen August, Elises pappa, blev kvar på gården med sin växande familj och övertog jordbruket helt och hållet då Erik August dog i blodförgiftning 1927. På gården bodde då Margareta med dottern Lina i kammaren. Elises föräldrar med efter hand sex barn bodde i köket och man samsades gott trots att utrymmet inte var stort för var och en. Salen var som brukligt kallställd och användes enbart vid högtidliga tillfällen.

Margareta hade en stark gudstro som kom att prägla hennes liv och drog andra till henne. Hon fann trygghet och stöd vid daglig läsning av Rosenius betraktelser. På helgen läste hon högt ur Luthers postilla och katekes för familjen, vilket barnbarnet Elise säger har prä-

lat henne starkt. Hon minns sin farmor som mild och förtröstansfull. Margareta var också försångare vid psalmsång i kyrkan.

Prästen Sven Røjelid, som tjänstgjorde på Holmön några år på 40-talet, var så gott som daglig gäst i Margaretas kammare för att få ta del av hennes visdom. Han tyckte sig få en fördjupad kunskap av henne om Gud och tron. Andra personer på Holmön i behov av tröst och stöd sökte sig också till Margaretas kloka ord och värme.

Då kvinnlig rösträtt infördes i Sverige och det första valet 1921 gjorde det möjligt var Margareta, då 63 år, noga med att rösta. Hon röstade på dåvarande Högerpartiet, som hon motiverade med att de "satt på Guds högra sida".

Under 1:a världskriget då flyktingar från Finland kom till Holmön höll Margareta sin dörr öppen när andra låste sina av rädsla för främlingarna. Även då med övertygelsen om Guds beskydd.

Dottern Lina kom att leva ända in på 40-talet och dog mer än 50 år gammal efter sin mammas livslånga goda omvårdnad. Margareta var då över 80 år och fortfarande vid god hälsa. Hon firade sin 90-årsdag 1948 med släkt och goda vänner som du kan se på fotot nedan.

1950 vid 92 års ålder somnade hon stilla in efter endast en vecka till sängs.



Margareta Sofia Holmgren på 90-årsdagen.



***Maria Kristina Andersdotter,
gift Johansson (1864–1943)***

Maria föddes som enda barn till Anders Andersson och Greta Magdalena Jonsdotter efter sex års äktenskap på Anders släktgård, hemmanet Holmön nr 7. Fadern avled sommaren 1875 och modern redan knappt ett år senare.

Maria blir alltså föräldralös vid tolv års ålder och ensam arvinge till hemmanet. Gården sköts därefter av Emanuel Boström, som tidigare tjänat som dräng på olika Holmögårdar. Maria får flytta till sin farbror och fadder Carl Erik Andersson och hans hustru Anna. Men snart förändras livet igen för Maria då hennes fostermor avlider och fosterfadern gifter om sig med den



25 år yngre pigan och nya barn föds i hemmet. Nu får Maria flytta till Johan Petter Johansson och hans hustru Emma, född Tegström, på nuvarande Lundinsgården. Emma var en tid barnmorska på Holmön. Maria gifter sig vid 18 års ålder med soldatsonen och timmermannen Johan Fredrik Johansson och flyttar tillbaka till sitt eget hemman där de senare bygger ett nytt hus som står färdigt 1909. Johan Fredrik hade under några år seglat som jungman och timmerman på fraktfartyg på vad som i sjömanhusets register benämns "Västersjön", alltså dagens Nordsjön och Atlanten. Sin sista sjöresa gjorde han som timmerman på skeppet Catharina, byggt år 1870 på Tegsvarvet i Umeå. I juli 1882 mönstrar han av och gifter sig i september samma år med Maria. Mellan åren 1883–1904 får Maria och Johan Fredrik hela tolv barn, tio flickor och två pojkar.

1914 dör Johan Fredrik i cancer och Maria som då är 50 år blir ensam på gården med 21-åriga dottern Ida och de två yngsta barnen. Tre tonåriga döttrar tog i samband med faderns sjukdom och död pigplatser i Umeå. Maria sköter med fast hand hemmanet som hon varit ägare till sedan barnsben: odling av spannmål med slätter, potatissättning, djurskötsel och mjölkning, skogs-skötsel, avverkning och vedhuggning. Gården bedriver också laxfiske med egen skötbåt. Hon har förstas drängar till hjälp men allt sker under hennes ledning.

Maria lever till 79 års ålder och hemmanet övertas då av dottern Ida och hennes man Albin som i många år arbetat där som dräng. Gården är fortfarande i släktens ägo och Åsa Engman, sondotter till Ida och Albin, bor året om i ett nyare hus i närheten av gamla huvudbyggnaden.



Maria Andersdotter, gift Johansson, med familj.



**Johanna (Hanna) Gravilda Nilsson,
gift Wikander (1878–1943)**

Hanna var född i Luleå, Norrbotten, och anställdes som nyutexaminerad småskolelärarinna, endast 18 år gammal, den 26 augusti 1896 som ambulerande lärare mellan fyrplatserna Holmögadd, Stora Fjäderägg och Bjuröklubb för att undervisa fyrpersonalens barn. Som lärarinna blev man förstås uppmärksammad och bekant med barnens familjer och övriga Holmöbor. Bland många jämnåriga ungdomar på ön träffade Hanna Robert Wikander, som hon i oktober 1901 förlovade sig med. År 1903 utvandrade Hanna med Robert och ett antal andra ungdomar från Holmön till New York. De bosatte sig i Bronx, som då hade en stor skandinavisk befolkning och gifte sig där i början av januari 1904. Där föddes också de första barnen Gunvor 1905 och Signe 1908.

Efter ytterligare några år i Amerika återkom familjen till Holmön där de övertog nuvarande Robertsgården efter en faster till Robert. Hanna var inte förtjust över det, hon ville stanna i New York där

de trivdes så gott. Hon anställdes vid Holmö skola 1912 och blev kvar där till sin pensionering. Eftersom hon var gift och därför inte ansågs ha den "hedrande vandel" som en småskolelärarinna skulle ha, anställdes hon först efter godkännande av Kungl Maj:t. Lotsbarnskolan var nu indragen och fyrplatsbarnen blev istället inackorderade på ön för att gå i skola där.

Närmaste åren föddes ytterligare fyra barn i familjen, Mabel, Rut, Gunnar och Gerda.

Hanna var mycket driftig, en god värdinna och vän. Hon hade också en vacker sångröst och spelade gitarr. Under åren vid fyrplatserna sjöng hon ofta från fyrtornen. Sme'n Helmer Bäckström berättade att då de var ute och fiskade och hörde henne sjunga "bruke ve lägg ne' åren å hör på na".

Hon startade och var ledare för en blandad kör under många år. Det fanns många goda sångare på ön. Hanna tog också initiativ till att bilda en nykterhetsloge i början av 1900-talet. När Holmön blev egen kommun 1925 och separerades från Sävar blev hon kommunalpolitiskt aktiv, en syssla som övertogs av dottern Rut.

1943 dog Hanna, 65 år gammal, och var då änka efter Robert sedan 16 år. Hon ligger begravd tillsammans med honom på Holmöns kyrkogård.



Hanna Wikander, Robertsgården.



***Hanna Desideria Jonsson,
gift Edlund (1887–1955)***

Hanna var enda dotter till Johanna Wilhelmina, född Ögren, och Jonas Petter Andersson, med fiskarbönder och fångstmän i många generationer tillbaka. Hannas far dog i lungdot då Hanna bara var 6 år. Modern gifte om sig med Nils August Wiklund 1898, då han en tid tjänat som dräng på gården. Hanna blev vid sin fars död hemmansägare, men med förmyndare eftersom hon var barn. Hanna växte upp med sin mor och den snälle Nils August som var en god styvfar. Vid 18 års ålder flyttade hon som piga till Norrfors och tjänstgjorde där ett knappt år innan hon flyttade tillbaka till Holmön.

19 år gammal gifte hon sig med den tio år äldre Gustav Albert Vikander. De tog senare efternamnet Edlund. Detta var tiden för det laga skiftet på Holmön 1906. Hanna och Albert hade båda fått ut sina arvslotter, ett skifte vardera och flyttade nu ner till Kvarnesmyran på Hannas skifte som var dubbelt så stort. Albert hade fått en del av ett timmerhus från sin fars gård. Det återuppfördes nu på det nya stället tillsammans med lagård och övriga uthus så småningom. Med två kor och en häst kunde de se ljust på framtiden.

På hösten 1907 föddes den första sonen. Sedan kom ytterligare fem barn i snabb följd, tillsammans fyra pojkar och två flickor. Hanna var 6-barnsmor vid 29 års ålder. Hon knogade på i hemmet med allt vad det innebär med att sköta om sin stora familj: mjölka, bära ved och vatten, sy kläder, lappa och laga. Trångboddheten med endast kök och liten kammare ställde krav på att alla anpassade sig och tog hänsyn till varandra. Tidigt, som i alla gårdar, lärde sig barnen att utföra de nödvändiga sysslorna.

1920 härjade spanska sjukan på Holmön. Många blev sjuka och dödligheten var stor. Albert blev smittad i granngården där alla låg sjuka och behövde hjälp med djuren. Endast fyra dygn efter att han insjuknat dog Albert i dubbelsidig lunginflammation. Hanna stod nu ensam med sex minderåriga barn vid 33 års ålder. Även om Bertil, som var 13 år och äldst, var mycket duktig med gårdssysslorna kunde inte Hanna lägga hela ansvaret för gården på honom. Hannas styvfar Nils August och mor Johanna erbjöd genast familjen att flytta hem till deras gård i gammelbyn. Nils August blev den bästa morfar till barnen, välvillig och hjälpsam, glad och optimistisk. För Hanna blev han till stor tröst och ett gott stöd. Man hjälptes åt med djuren i stall och lagård och i hushållet. På vårkanten, ett år efter Alberts död, gick flyttlasset hem igen till Kvarnesmyran. Där arbetade man idogt med en del hjälp av grannar och klarade sig bra. Husen iordningställdes alltmer efterhand och där blev Hanna sen kvar hela livet. Äldsta sonen Bertil tog så småningom hand om "morfarsgården" i byn medan sonen Karl blev kvar hemma med mor och sysslorna. En tid bodde också sonen Johan som nygift med Emilia på gården innan han byggde sig ett eget hus med moderna bekvämligheter.

Hanna fick med tiden besvärliga bensår och ont i höfterna vilket hindrade henne. En tid flyttade yngsta dottern Vera hem igen från morfarsgården där hon blivit lillpiga, för att hjälpa mor Hanna innan hon 1942 gifte sig med Bror Eriksson i södra gammelbyn. Hanna hade god hjälp av barnen som fanns hemma på ön samt av sin sonhustru Emilia. Hon höll via brev kontakt med barnen som flyttat och var mån om dem alla och klagade aldrig för egen del. Små barn hade en särskild plats i hennes hjärta och något gott skulle de ha då de hälsade på, om än aldrig så lite.

Hanna dog 1955 efter ett strävsamt liv och var då 68 år gammal.



Hanna Edlunds stuga.



***Frida Nikolina Holmberg,
gift Fredriksson (1897–1958)***

Frida föddes i Holmöns äldsta gård, Klementsgården, med sin "ryshistoria" från 1700-talet.

På gården drev hennes föräldrar Josefina, född Karlsdotter (1864) och Karl Holmberg (1872) ett litet jordbruk i kombination med fiske. I detta fiskar-bonde-hem föddes två flickor och fyra pojkar. Alla, förutom en av flickorna, kom att försörja sig och leva på Holmön i positioner som aldrig i någon del kan liknas vid dagens. Märkligt nog kom aldrig ordet fattigdom över någons läppar, hellre då "ringhet".

Frida, den äldsta bland syskonen ingick äktenskap med Oskar Fredrik Johansson som sedermera ändrade efternamnet till Fredriksson. Han föddes i Pell-Pers, Sör i byn. Hans far Fredrik avled när Oskar var sex år och modern Gustava tvingades flytta från stället "ut till Myren" under svåra förhållanden med fyra små barn. Sex pojkar och tre flickor fick Oskar och Frida se växa upp på sin gård "nol i byn" där Oskar i 16-årsåldern tagits om hand av mostern Maria sedan han i barn-domen ställdes faderslös.

Hela livet ägnade sig Frida åt familjen. Arbetsbördan blev tung men den starka fysiken klarade påfrestningarna. Raspet från ullkardorna och spinnrockens monotona ljud när ulltråden hamnade på "snällan" kunde höras bittida och sent sedan ladugårdsarbetet klarats av, mjölken separerats och allt det myckna på

gården genomförts. Livet bestod av arbete och åter arbete, med hemmet som den fasta punkten i tillvaron. Frida och Oskar var också flitiga kyrkobesökare och månade om kyrkolivet och syföreningsträffarna. Men till sist blev vägen för tung och "Lundströmsbacken" till kyrkan allt för stort hinder för Frida.

I det rymliga köket utfördes det mesta. Vid "österfönstret" med bästa ljusinsläppet stod vävstolen varpad året om. I den vävde Frida de vackraste mattor från trasor av nötta och avlagda kläder. Dessutom alla slag av vävnader och klädesplagg.

Mor Fridas liv kan man säga slutade just vid vävstolen, det käraste arbetsredskapet där hennes konstintresse odlades i fina vävda mönster, dessutom till nytta och avkoppling.

En höstkväll några timmar efter sista dunket och skyttelns sista slag genom varpen avsomnade Frida. Hon fick sluta sina dagar vid 61. Oskar levde i 15 år till.

Text: sonen Gunnar Fredriksson



Frida Fredriksson på gården, cirka 1950-tal.



**Ruth Grubbström,
gift Sjöström (1908–2003)**

Ruth föddes hemma i det hus som hennes far då nyligen byggt. Hon var dotter till hemmansägare Karl Anton Grubbström och Matilda Charlotta född Markström, båda från Holmön. Ruth hade två äldre syskon, John och Sigrid och två yngre, David och Rickard. Ruth var inte så gammal då hennes mor drabbades av

hjärnblödning. Hon skötte om sin mor i hemmet ända fram till moderns död 1938. Hon hade då gått 6 år i folkskolan på Holmön och arbetade som öns växeltelefonist i hemmet under moderns sjukdomsår.

Efter moderns död studerade hon vidare. Först på folkhögskolan i Vindeln och därefter till barnmorska i Stockholm, något hon redan som liten velat bli. Efter sin examen arbetade hon en tid i Stockholm och Sollefteå men flyttade ganska snart hem till Holmön igen och övertog sitt barndomshem efter fadern. Här var hon stationerad men fick vissa tider också rycka in som barnmorska i Stensele, Norsjö, Vännäs och Nordmaling. I barnmorskans arbete ingick även sjukvård, ta hand om olycksfall, sy huggskador, lägga om sår och hjälpa sjuka till sjukhuset. Resorna över Kvarken kunde ibland vara dramatiska. Om det har Ruth själv berättat i skriften "Holmön i våra hjärtan" som finns att köpa på ön.

1948 kom yrkesfiskaren Karl Alfred Sjöström från Trysunda till Holmön. Han träffade Ruth och de gifte sig 1950. Karl Alfred förde med sig sin 10-årige son Gert som blivit moderlös vid födelsen, till boet. Ruth och Gert fick en mycket fin relation som varade hela livet och hon uppmuntrade alltid hans utbildning.

Ruth var snäll och glad med mycket humor. Hon var engagerad i Röda Korset, tyckte om att handarbeta, att väva och reste gärna. Hon månade också mycket om Holmön i sitt engagemang, bl a som kommunledamot.

Ruth och Karl Alfred bodde som gamla några år i Umeå innan de flyttade in på Kaplangårdens äldreboende på Holmön. Här gick Ruth bort nästan 95 år gammal efter ett händelserikt liv.



Ruth Grubbströms hus.

Gunnel Fredriksson (1923–2006)

Gunnel föddes ute i Myren på Holmön. Hennes föräldrar var Johan Magnus Fredriksson (1885–1948) och Lina Lovisa Brakander (1895–1978). Pappan som var nervklen vistades långa tider på sjukhem på Frösön i Jämtland och barnens band till modern blev mycket starka. Gunnel kom att bo och leva tillsammans med sin mamma under hela hennes liv förutom under den mycket korta tid som Gunnel var gift. Gunnel hade två äldre syskon, Gertrud (1916–1991) och John (1920–1996).

Likt många andra ungdomar jobbade Gunnel vid Salteriet under högsäsong. I slutet av 1940-talet förändrades livet för familjen i och med att John förvärvade "Konrads" från släkten på moderns sida. Den centralt belägna gården byggdes om och redan i augusti 1947 startade han Holmöns diversehandel med hjälp av sina systrar och mamma Lina. Familjen bosatte sig i affärs-huset men behöll hemmet ute i Myren och bedrev under många år lantbruk parallellt med affärsrörelsen. Allt såldes över disk fram till år 1960 då man övergick till självbetjäning. Gunnel arbetade hos sin bror och hans familj tills affärsverksamheten helt upphörde i början av 1990-talet.

Kyrkan och musiken var centrala delar i Gunnels liv. Hon var lärare i söndagsskolan och konfirmations-prästen Algot Kyhlbergs hustru Florence, som märkt Gunnels musikaliska anlag, gav henne orgelundervisning under några månader. Det ledde till att Gunnel fick tjänsten som orgelspelare i Holmöns kyrka år 1950, en syssla som hon kom att sköta fram till år 1997 – i nära 50 år! Anställningsvillkoren var stränga.



Gunnel Fredriksson.

Jämställdhetstankar var okända vid denna tid. När ny kyrkorgel anskaffades 1959 var projektet i hög grad en karlarnas angelägenhet, inte ens vid invigningsmiddagen var Gunnel medbjuden, fastän hon fick assistera musikdirektör Rego Wiklund vid nämnda tillfälle.

I sina yrkesroller var Gunnel tjänstvillig och tillmötesgående. Hon var både skojfrisk och lättsam, återhållsam med egna bekymmer. Hennes värderingar präglades starkt av föregående generationers livserfarenheter. Alltid proper, välklädd och noggrann med sitt yttre. Ögonstenen, en crème-vit Volvo 164, sköttes minutiöst och manövrerades lugnt och värdigt den korta sträckan mellan bostaden och kyrkan.

Gunnels arbete i butik ock kyrka bidrog till bybors och sommargästers kroppsliga och andliga väl. Ljus-kronan med Gunnels namn, som hänger under kyrkans orgellåktare, blev en passande gåva från en tacksam församling.

Text: Lars G. Fredriksson



*Gunnel f. 1923.
Foto: Bertil Ekholtz, 1949*



***Terttu Marjatta Långfors,
gift Krisandersson (1930–2012)***

Marjatta är en av flera kvinnor som flyttat från Österbotten till Holmön genom den nära kontakt som alltid rått över havet mellan kusttrakterna – och gör så än idag.

Marjatta föddes i Vasa. Hennes pappa omkom i en olycka i hamnen då hon bara var ett spädbarn och hon blev ensam med sin mamma. På grund av kriget vistades hon långa tider också hos sin mormor och morfar i Souenenjoki där också en morbror Aro med sonen Ossi bodde. Ossi blev som en lillebror för Marjatta hela livet och hörde ofta av sig för goda råd från henne. Kriget var svårt också för barnen. Vid ryska anfall fick de springa ut i skogen och gömma sig under vita lakan. Ryska soldater jagade vid ett tillfälle Marjatta och två skolkamrater – hon sprang fort och undkom.

Som ung flicka for Marjatta till Umeå som barnflicka för att förbättra sin svenska, vilket var en merit då man sökte jobb i det tvåspråkiga Vasa. Hon utbildade sig sedan på Vårdhögskolan i Umeå och jobbade också inom vården innan hon återvände till Vasa. Där fick hon tjänst som husfru på Strand Hotell.

Tillsammans med två goda vänner från ön åkte Hilding Krisandersson med sin båt till Vasa för att dansa på Strand Hotell. Där träffade han Marjatta som

han sedan brevväxlade med innan hon kom på besök till Holmön 1952. Efter ett par års bekantskap förlovade de sig och gifte sig i Holmöns kyrka 1955. Två barn, Carina och Bengt, föddes i rask takt och Marjatta fick fullt upp med ansvaret för barn, hus och hem då Hilding arbetade på Holmögadd och andra anläggningar vid kusten under veckorna. I sysslorna ingick också att förädla råvarorna som Hildings fiske och jakt gav. Det gjorde hon med glans.

Marjatta satte alltid sina barn före allt annat men ändå räckte tiden till mer. Hon var gladlynt och varm, gästfri och generös, var djurvän med hundar och katter i huset. Hon fungerade också som uppskattad ”byklipperska” med sax, trimmermaskin och andra klippverktyg som behövdes till hår, skägg och polisonger.

Hon sjöng i Holmöns kör, älskade sång och musik och deltog i kyrkliga aktiviteter, en tid också som kyrkvärd. Vid 45 års ålder tog hon körkort. Hon uppskattade friheten i att kunna pendla mellan Holmön och Umeå när hon ville och underlätta transporter med egen bil.

Marjatta dog år 2012 och familjen fick då många bevis på kärlek och uppskattning från Holmöborna.



Marjatta på äldre dar.



Marjattas hus.



Lovisa (f. 1983) – uppvuxen i Sävar

Lovisa kom till Holmön med sin sambo Jorik via sin kärlek till Stora Fjäderägg. Dit åkte de efter några månaders boende i Spanien och trötta på att bo i Umeå. Det fanns också en platsannons om jobb som föreståndare för Holmöns lanthandel som lockade. Dagarna på Fjäderägg fick beslutet att lämna Umeå att mogna.

Jorik fick jobbet på lanthandeln och flytten till ön var ett faktum. Det ordnade sig också med boende på en gård som de så småningom köpte.

Lovisa och Jorik har en liten dotter, Adis född 2017. Lovisa arbetar också periodvis med sång och musik.

Att bo långt ute i havet gör att årstider och väder med naturens skönhet ger en tydlig struktur som man mår bra av, tycker Lovisa. Ordnar det sig med barnomsorgen kommer dottern att få en underbar uppväxt. Hon är redan en mästare på att plocka havtorn utan att sticka sig och hon får lära sig att hantera motgångar de dagar färjan inte kan gå.



Här bor Lovisa.



Josefin (f. 1989) – uppvuxen i Sävar

Josefin kom till Holmön tillsammans med sin man Petter för att göra sig bekant med det stora naturreservatet inför ett bokprojekt. De lärde känna människor på ön och kände en ökad längtan att återvända. Josefin med man hyrde ett hus ett vinterhalvår och var sedan fast. Numera äger de en gammal Holmögård som rustas och blomstrar under deras händer. "Många drömmar ryms på några hektar" säger Josefin.

Naturen, bygden, människor i alla åldrar, havet, tystnaden och det sociala livet berikar mycket. Avstånd till vänner och familj samt resandet mellan ön och fastlandet kan förstås ibland kännas lite krångligt men är överkomligt.

Josefin pendlar till universitetet för studier, är föreläsare och driver vandrarhemmet på Bergudden samt är ordförande i öns hembygdsförening. Hon är också periodvis i Mellanöstern som människorättsarbetare.



Här bor Josefin.



Emma (f. 1977) – född och uppvuxen i Nilivaara, 6 mil nordost om Gällivare

Hon träffade sin sambo Egil, som bor och arbetar som hus- och båtbyggare på Holmön, och flyttade hit. Emma har två små barn med Egil och för deras del ser hon värdet med direktkontakten med naturen, att få bekanta sig med både land och hav på ett enkelt och naturligt sätt. På gården finns svärföräldrarna i ett eget hus och Egils bror med sambo en trappa upp. Dessutom finns hyresgäster i "gammhuset" på tomten. Det gör att också gården blir en betydelsefull plats för samvaro och värdefullt umgänge för både barn och vuxna. Fördelar med att bo på Holmön är, tycker Emma, det sociala livet, lättheten att umgås, att få hjälp eller låna något. Vänner och familj på besök stannar ofta ett par dagar istället för att bara titta förbi snabbt som det kan bli i stan.

För Emma är det en utmaning att bo omgiven av hav då skogen är den plats där hon rör sig mer tryggt och hemtamt och som hjärtat slår extra varmt för. Hon tror att det kanske blir ett livslångt projekt att bli vän med det gigantiska, oberäknliga havet med starka krafter men också lugn.

Emma arbetar som bagare och konditor på ett bageri i Umeå.



Sara (f. 1988) – född och uppvuxen på Södermalm i Stockholm

Sara hälsade på sin bror en av de somrar som han körde Holmöslupen med gäster till och från Stora Fjäderägg. Hon träffade Joar som var skeppare och arbetskamrat till brodern och "föll pladask" för både honom och Holmön.

Öns skönhet, människors drivkraft att skapa det man behöver, sammanhanget mellan öborna och naturen och närheten till havet gör att Sara vill bo här. Hon uppskattar det livliga sociala livet, kollektivt arbete och handlingskraft, en levande historia men också lugnet och tystnaden. Sara är dramapedagog och arbetar på en folkhögskola i Umeå. Detta innebär så gott som daglig pendling till en händelserik stad, vilket hon också tycker är ett plus.



Här bor Emma och Sara.



***Moa (f. 1997) – född i Umeå,
uppvuxen i Holmsund***

Moas morfar är född på Holmön och hennes föräldrar träffades härute. Hon har tillbringat alla somrar här och har stora delar av släkten på båda sidor på ön. Moa träffade också sin sambo på Holmön. Han är uppvuxen här.

Efter skola och utbildning har båda fått jobb på ön, Moa i Holmöns lanthandel och sambon som snickare. De har flyttat ut permanent då det också ordnade sig med bostad.

Moa ser få nackdelar med att bo på ön – det positiva med lugnet, att ”bara få vara”, tystnaden, naturen och havet överväger.



Här bor Moa.

GLÖM INTE ATT UPPGE
FÖRFATTARNAMN OCH KÄLLA
NÄR DU HÄNVISAR
TILL DENNA ARTIKEL